

37
Poština plačana v gotovini

21
Cena 2 Din
20
FL

DRAMA

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI 1932/33

OKENCE

Premijera 1. junija 1933

IZHAJA ZA VSAKO PREMIJERO

UREDNIK: FR. LIPAH

LJUBLJANA, NEBOTIČNIK VI. NADSTR.

TELEFON 24-63

**ELEGANCA
TOČNOST
SOLIDNOST**

FRANCOSKI, ANGLEŠKI PLAŠČI

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Izhaja za vsako premijero

*Premijera 1. junija 1933

Ost:

Olga Scheinpflugova: „Okence“

To »Okence« je prav majhna, lična stvarca, filigrana zadeva, skoraj bi dejal porcelanova figurica, ki se lahko razbije. »Okence« bi se pri nas ta zadeva ne smela imenovati, kajti to je po naše luknja v spominu, vrzel, ki nastane iz prav posebnih razlogov...

Pojdi, bratec, ki živiš mirno, samotarsko, recimo tudi učejakarsko življenje, pojdi zvečer v krčmo in pij vino... Polič in še polič in še enega... Zabisale se bodo dnevne skrbi in skozi čašo rubinaste pijače se ti bo kazalo življenje lepo in prijetno: dolgovi nimaš, ljudje postanejo dobri, nemogoče se pokaže lahkotno izvedljivo... Še en polič, točajka!... Misli postajajo meglene, oko ne sprejema več kontur, pojavlja se nekaj, česar ni... Še en požirek, poslednja čaša!... Oho! Saj noge gredo v redu, mehanično vedó pot, vodijo te domov... Odkleneš, ležeš...

Tako stori, bratec, in drugo jutro boš spoznal poleg mačka še nekaj... In to nekaj je »okence«... V tvoji glavi je praznota, ne veš, kaj si pil in koliko si pil, koliko je bila ura, s kom si bil... Zapustil te je spomin... oddaleč morda se nekaj svetlika... A to je nejasno, lahko je, lahko tudi ni...

Ko blodi spomin nevezan naokrog, se je zgodilo lahko marsikaj, za kar ne odgovarjaš, morda si ozmerjal svojega šefa, morda poljubil ženo prijatelja, morda si pobijal čaše, morda si izjavil svečano, da si turški sultan in da je bil pokojni perzijski šah tvoj stric... V tem razdobju je vse mogoče, prav vse... In ker za dejanja odgovarjaš sam — zato se čuvaj takega »Okence«, kajti pogled skozi njegove line ni prijeten...

*

Taka je ta reč okrog »Okenca«. Ni nikaka pridiga, tudi poučjenja ni treba iskati v njem. Fletna, zabavna zgodbica, majhen, ostroumen in duhovit podlistek. — A čeprav je vse majhno, ima vrednote, katerim ve prav posebno ceno igralec in igralka: ostro risani, posrečeni tipi, ki se dajo učinkovito preliti v meso in kri...

*

Olga Scheinpflugova je igralka na Narodnem Divadlu in naša znanca. Živahna in bistra, je pravi tip moderne žene, emancipirane in serijozne. Pravijo, da igralci, čeprav poznajo oder, tehniko in vse, kar se suče okrog teatra, da igralci niso dobri dramatik. Pri Scheinpflugovi je storjena izjema, njena dela (»Okence« je drugo) se igrajo ne iz lokalnega patriotizma ali teatarske politike, temveč zato, ker so vredna, vzeta iz časa in napisana za igralca.

Prof. O. Šest:

Kriza v gledališču

(Konec.)

Uprava Narodnega gledališča ima v svojem sestavu angažirane prevedene, to je z zakoni zaščitene in po raznih paragrafih urejene člane in pa take, ki so angažirani na podlagi pogodbe. Ves ta položaj tvori na eni strani za upravo, na drugi pa za moralni pravec članstva izredno težak, čeprav nepriznan položaj, ki se lahko imenuje z eno edino besedo in ta je: uradnik ali ne uradnik. — Gledališče in sleherna umetnost — ni uradnik in v svojem bistvu odklanja vsako urejenost v kategorije — zato je tudi sestava Nar. gledališča nezdrava, pa naj si bodo zato še taki zagovorniki. — Daj umetniku ob jeseni zagotoviti, da je njegov trud plačan, nikar pa ne tvori iz njega predčasno »dvornega svetnika«.

*

Ako govorimo o krizi v teatru, in gledamo predvsem položaj našega teatra, ne smemo prezreti vsega tega, kar se je storilo v času, odkar izhajajo besede pod tem naslovom. Napisalo se je bogato število člankov po dnevnem časopisju, bile so debate in ankete in tudi javna zborovanja. Vse to teatra rešilo ne bo! Ugotavljam: morda mi bo dejal eden ali drugi, da sem domišljavec, da pretiravam, a v tem slučaju stopam iz rezerve in si dovoljujem s suvereno gesto pozvati vse one, ki jih je v naši ozki domovini privedlo naključje do gledanja predstav tudi drugje kot pri nas, v našem gledališču. Smelo trdim, brez bo-

jazni, in sem pripravljen vselej zagovarjati svojo trditev, brez pretiravanj in z vso stvarnostjo: razvoj slovenskega gledališča, bodisi drame ali opere, je dosegel oni višek, ki dela čast slehernemu narodu, in ako smo majhni, je to tem večja odlika. Videl in obiskal sem do malega vsa večja in znamenitejša gledališča srednje Evrope (prosim, da se mi to ne jemlje za zlo) in tudi jaz sam trdim smelo in jasno, da je slovensko gledališče enako vredno z onim internacionalnim — ako ni v svojem reperto-irnem sestavu celo širokogrudneje in višje. Na vsa nasprotna mnenja sem vedno pripravljen odgovarjati, ker sem mnenja, da izvira hvalisanje raznih »Grofic Maric« v dunajskih teatrah iz enostavne slovenske navade, ki hvali tujo robo vselej pred domačo. Kriza teatra je v nas samih. V publiko in v gledališču. Pustimo teatru razvoj, ne delajmo se važne in imenitnejše in delajmo — prosim — pa ne delujmo! Brez procentov na kino, na bale in na vse druge prireditve bo rešena kriza. Vsi oni, ki pišejo, stokajo, zabavljajo in tarnajo in javkajo o krizi naj plačajo polne cene — in kriza je že rešena.

Razno

Rutebeuf. Na pariški Sorboni so nedavno igrali *Miracle de Théphile*, čigar pisec je bil 500 let pozabljen, dokler ni učenjak Jubinal odkril trubadurjevih del ter jih l. 1835 izdal. Tedaj se je pokazalo, da je pariški pevec Rutebeuf več ko popotni brenkač, ki ga spremljajo glumci in godci: namreč pristen ljubimec Apolonov, ki je domala gojil vse književne vrste, običajne v 13. stoletju. V zgodovini francoskega slovstva je to prva krepko začrtana osebnost, izražena v kakih 60 delih. Po domnosti, po vrojenem vidu (intuiciji) je spoznal solidarnost — tačas neznano stvar — in v svojih satirah branil posvetnjake proti nemškemu absolutizmu. Ostro napada redovnike malharje, črne in bele, bose in obute, srajčne in brezsrajčne, ki oblegajo bolnika na smrtni postelji, da jim izmamijo oporoke, ali pa glasno vpijejo po cestah: »Dajte bratom kruha v Boga ime!« Rutebeuf je prepričan »galikanec«: kralju (sv. Ludoviku) očita, da pušča preveč oblasti papežu na Francoskem. Po takratni šegi je veličal križarske vojne. Toda v pričkanju med križarjem in bivšim križarjem (*Dispute du croisé et du décroisé*) jih zameta zaradi preštevilnih žrtev, ki jih boji zahtevajo za negotovo slavo. Njegovo stališče je bilo za ono dobo dokaj drzno. Saj tačas so imeli tudi besedo zgolj avtorji nedolžnih balad, bojnih spevov, žalostink; noben odmev grške filozofije se še ni bil začul na francoskih tleh. Toda ta »menihožer«, ki je med prvimi v srednjeveškem mraku zaslutil bodoče naloge človeštva, je pobožen mož, ki se ponižno obtožuje, da je »telesu pustil njegovo voljo«, in Bogorodici poje pretresljivo hvalnico: Ti črtiš napuh

in verolomstvo nad vse; ti si lilija, na kateri počiva Bog; ti si roževca, ki nosi belo in rdečo rožo ... Ah, Devica jasna in čista! Zaradi Tebe moramo ljubiti vse ženske ...

Hal Dame Vierge nette et pure!
Toutes femmes, pour ta figure,
doit-on aimer.

Najti je znal genljive zvoke, kadar je preprosto opeval svoj žalostni zakon, nedostatek denarja, glad in hlad, prijatelje, ki jih je veter odpihal.

*

Sacha Guitry: Adam et Eve. Comédie Française uprizarja to dvodejanko, kjer glavni osebi, zaviti v živalske kože, odgovarjata po svojih močeh na tesnoba vprašanja poznih potomcev, ki hočejo vedeti smisel življenja in smrti. Eva, ki je že jako stara in je marsikaj pozabila, si izmisli lepo storijo. Otroci se zadovoljijo. Ko jo konča, se Adam oglasi skozi gosto brado: »Pa vendar, če bi bilo to res!«

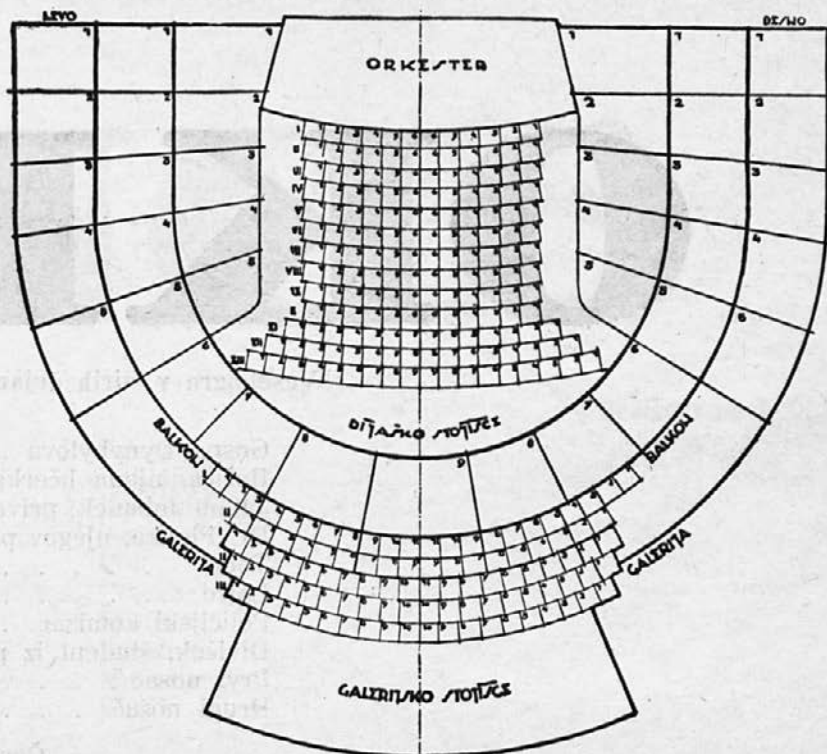
V svetopisemsko dobo sega José Zorilla s svojim *Potopom*, ki ga je A. Poizat iz španščine preliil v gladke verze. Igral ga je Sindikat francoskih krščanskih publicistov z izvrstnim odrskim kretanjem ... Sploh so zadnje čase poplave močno priljubljene. Pred 2 letoma je André Obey pokazal velik uspeh z *Noetom* in letos njegova *Loire* pljuska po *Vieux-Colombier-u*.
A. D.

*

Naš letošnji repertoar. »Celjski grofje« so razsodili, da se je »Roksi« zaonegavila z »Lopezom«, stem storila »Zločin in kazen« je sledila temu, kar je rodila njena »Strast pod brestič«, saj je že davno ugotovila »Gospa Inger na Oestrotu«, da »Veseli vinograd« ni nikako »Srce igračk«, takoj nato pa se je prepričal tudi »Carjevič Aleksej«, da rodi včasih celo nedolžna »Voda« kar »Milijon težav«, si vzel »Dopust na Francoskem« in tam našel »Zadoščenje« pri lepi »Gospe Cathleeni«, vendar ga je zbolelo, ko je videl, kaj uganjajo naša »Slava in njeni mešetariji«, da se pri nas še nedolžni »Pastirček Peter in kralj Brillantini« podita za »Damami z zelenimi klobuki« in ko celo »Hamlet« kljub »Izpreobrnitvi Ferdiša Pištore« ni mogel preprečiti nesreče »Karla in Ane«, je končno tudi obupani »Tartuffe« skočil skozi »Okence«.
Fr. L.

Lastnik in izdajatelj: Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani. Predstavniki: Oton Župančič. Urednik: Fr. Lipah. — Tiskarna Makso Hrovatin, vsi v Ljubljani.

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V DRAMI

A. PRELOČ

Ljubljana, Marijin trg - Tel. 3456

OKENCE

Veseloigra v štirih dejanjih. Spisateljica Olga Scheinflugova. — Prevel J. L.

Režiser: prof. O. Šest.

Gospa Dynybylova	Rakarjeva
Rožica, njena hčerka	Gabrijelčičeva
Jakob Johaneček, privatni docent	Gregorin
Dr. Plevka, njegov prijatelj	Sancin
Tone	Plut
Lojze	Potokar
Poličijski komisar	Bratina
Divišek, študent iz petega razreda	Železnik
Prvi nosač	Murgelj
Drugi nosač	Sintič

Čas: sedanjost. Kraj: Praga.

Po drugem delu daljša pavza.

Blagajna se odpre ob pol 20.

Zatek točno ob 20.

Konec ob 22.

Parter: Sedeži I. vrste	Din 32.—
„ II. - III. vrste	„ 30.—
„ IV. - VI. „	„ 27-50
„ VII. - IX. „	„ 25-50
„ X. - XI. „	„ 23-50
„ XII. - XIII. „	„ 21-50

Lože v parterju	Din 108.—
I. reda	„ 108.—
II. reda	„ 128.—
III. reda	„ 76.—
IV. reda	„ 81.—
Peti ložni sedeži	„ 22.—
I. reda	„ 27.—
II. reda	„ 16-50

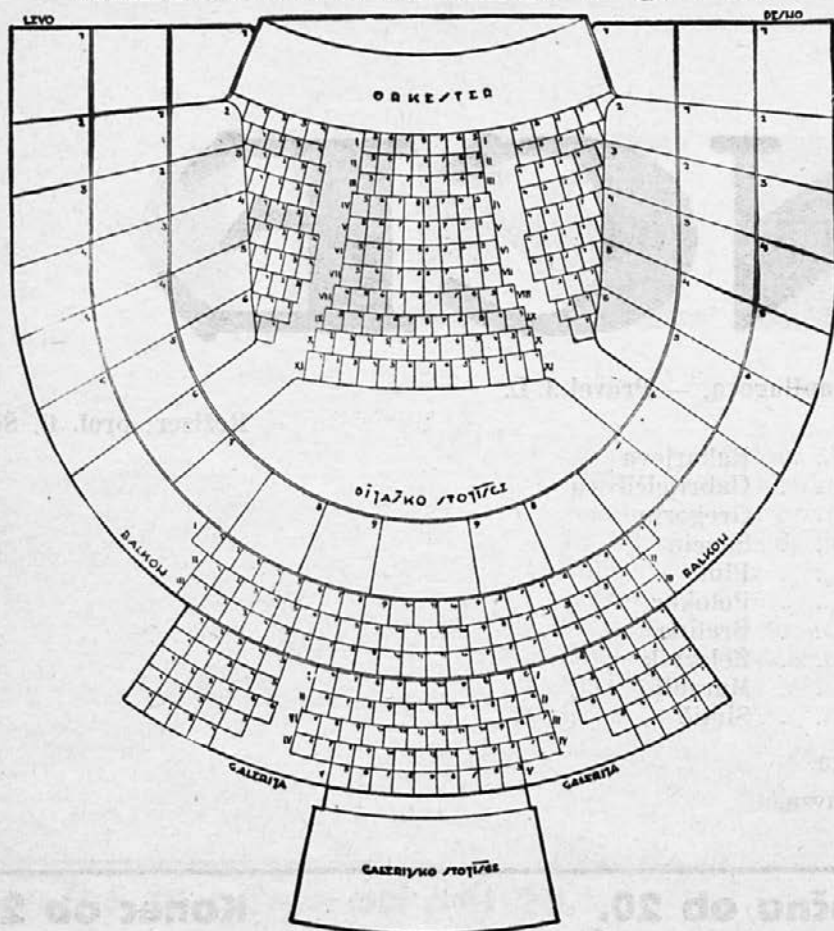
Balkon: Sedeži I. vrste	Din 21-50
„ II. „	„ 18-50
Galerija: „ I. „	„ 15.—
„ II. „	„ 12-50
„ III. „	„ 10-50
Galerijsko stojšče	„ 2-50
Dijaško stojšče	„ 5-50

VSTOPNICE se dobivajo v predprodaji pri gledališki blagovnici v opernem gledališču od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure

Predpisana taksa za penzije in invalidnosti je vračunana v cenah

MEINL-ova KAVA

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V OPERI

Bonboni, čokolade, bonbonijere, pecivo,
sadni soki, marmelade

ŠUMI

LJUBLJANA, GRADIŠČE 7-9

Tovarniška zaloga

Vedno sveže blago Nizke cene

